

LADO

Izdavač

Ansambl narodnih plesova i pjesama
Hrvatske LADO

Za izdavača

Ileana Jurin Bakotić

Urednik

Vjekoslav Šago

Pomoćnica urednika

Livija Zgurić

Grafičko oblikovanje

Petra Slobodnjak

Prijelom

Pero Vojković

Lektura

Dunja Lakuš

Tekstovi

Anuška Deranja Crnokić, Anita Huđek, Ivan
Ivančan mladi, Goranka Perc, Laura Martin
del Campo Steta, Tea Radović, Vjekoslav
Šago

Fotografije

Ivan Buvinić, Samir Cerić Kovačević, Robert
Gašpert, Tomislav Koran, Gabriel Figueroa
Flores, Marina Morris, Leopoldo Smith
Murillo, Tami Palma Siva, Frane Pamić,
Petra Slobodnjak, Luka Stanzl, Vjekoslav
Šago, Alen Šušković, Dominik Vujičić, Neva
Žganec

BONK, Fotoklub Kadar SB, PIXSELL,
Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska
pošta d.d., privatne fotoarhive

Dupliranje

Ivan Buvinić, Petra Slobodnjak

Naslovnica

Pero Vojković

Tisak

Kerschoffset

Naklada

500 primjeraka

Plesači pjevači Ansambla LADO

Plesna voditeljica – solistica

Helena Štrbac

Plesni voditelj

Alen Šušković

Plesači pjevači – prvaci

Tamara Horvat, Kristina Opačić Vrućina,
Bojan Kavedžija

Plesači pjevači – solisti

Ana Drobina, Nataša Gluić, Vlatka Hlišć,
Petra Matutinović, Ivana Prokop, Sandra
Sekula, Iva Sekula Šikić, Pavo Begovac,
Matej Glušćić, Boris Harfman, Igor Horvat,
Nenad Malić, Dejan Pilatuš, Goran Sekula,
Dražen Zovko

Plesači pjevači – solisti – srednje uloge

Anita Huđek, Doroteja Juratović, Klara
Kašnar, Mateja Kovačević Kos, Ina Milačić,
Iva Piler, Maja Putak, Antun Leinveber,
Filip Lončarić, Filip Martinić, Lovro Vešliga

Plesači pjevači

Magdalena Cvitan, Jana Franić, Klara Jamić,
Tea Jančinec, Lucija Lenardić, Pavla Maslač,
Tea Stanišak, Nikola Hrbud, Fin Hrvčanin,
Adrian Josić, Ivan Šintić

Orkestar Ansambla LADO

Glazbenici solisti

Saša Dostičić, Marko First, Mario Hajsok,
Goran Hlebec, Mladen Kosovec, Josip
Križanić, Dalibor Paurić, Branimir
Ranogajec, Mladen Trčak, Stjepan Večković

Glazbenici voditelji dionica

Branimir Grđan

Glazbenici

Matej Baneković, Bartul Lakotić, Mario
Sorić

Korepetitor

Antun Kottek

Ravnateljica

Ileana Jurin Bakotić

Umjetnička direktorica

Zrinka Posavec

Dirigent – glazbeni voditelj

Jurica Petar Petrač

Voditelj orkestra

Alan Kanski

**Savjetnica ravnateljice za međunarodne
odnose**

Ina Kostelac

**Savjetnik ravnateljice za organizaciju
događanja u Hrvatskoj**

Nikola Obad

Savjetnik ravnateljice za medije i protokol

Vjekoslav Šago

**Voditeljica Službe pravnih i općih poslova i
ljudskih resursa**

Martina Rukavina

Voditelj Odjela općih poslova

Dario Vrbaslija

Voditeljica Odsjeka ljudskih resursa

Željka Hadžić

Voditeljica Financijske službe

Sanja Rogozić

**Voditeljica Odsjeka knjigovodstva i
planiranja**

Sanja Čapalija

**Voditeljica Odsjeka obračuna plaća i
platnog prometa**

Sanjica Kučko

Voditeljica fundusa i radionice nošnji

Jasna Dročić

Majstorica fundusa i radionice nošnji

Miljenka Lendel

Garderobijerka

Blaženka Brcko

Voditelj tehnike

Tomislav Štrok

Asistent voditelja tehnike

Tomislav Banić

Majstor tona i specijalist za multimediju

Matija Auker

Scenski radnici

Stjepan Tisanić, Karlo Trtanj

Manipulantice

Božena Mikulić, Jelosava Tunjić

**Ansambl narodnih plesova i pjesama
Hrvatske LADO**

Trg Republike Hrvatske 6a

10000 Zagreb

Tel.: +385 1 4828 472, 4828 473

e-mail: lado@lado.hr

web: www.lado.hr

2024

LADO

9	—	Uvodnik
10	—	Mozaik
20	—	Prva meksička turneja
25	—	Zrinka Posavec: "LADO je sinonim za izvrsnost, a moj zadatak je to i održati"
29	—	Koncerti koji slave tradiciju
35	—	Koncert „O, Isuse daj mi suze” kao duhovna priprema za Uskrs
38	—	Tradicija u novom vizualnom ruhu za Ladovih 75 godina
43	—	Vokalno-instrumentalni koncert pod otvorenim nebom
45	—	LADO 75 – kultne koreografije kao odraz bezvremenske ljepote folklora
54	—	Posvećenost folkloru kao inspiracija budućim generacijama
56	—	Bojan Kavedžija – umjetnik koji je živio LADO
60	—	Nastup u središnjici Ujedinjenih naroda
63	—	Oj sončece, sončece – nova Ladova prvakinja Kristina Opačić Vručina
64	—	Umjetnička napredovanja i pojačanja u Ansamblu LADO
66	—	In memoriam
68	—	Najljepši ljetni dar građanima i posjetiteljima Zagreba
74	—	Svečani kraj izvedbene sezone
76	—	Al'sa u zemlji čudesa
80	—	Zašto volim LADO?
83	—	Biovitalis i LADO: sinergija prirode i profesionalizma
84	—	Popis svih nastupa 2024.

Svaka godina iza nas donosi jedinstvene izazove, uspjehe i promjene, no slavljenička 2024. uistinu se istaknula kao godina značajnih prekretnica. Nakon završetka mandata dosadašnjeg umjetničkog voditelja Krunoslava Šokca, prvi put u povijesti na mjesto umjetničkog direktora stupila je žena – vokalna pedagoginja i glazbenica Zrinka Posavec.

Na samom početku Zrinka je unijela nove umjetničke perspektive u kolektiv te je već u prvih nekoliko mjeseci realizirala neke od zanimljivih umjetničkih projekata. Kako vidi nastavak svog mandata i što donosi u umjetnički kolektiv i radne procese, zajedno sa svojim najbližim timom – plesnim voditeljima Helenom Štrbac i Alenom Šuškovićem, voditeljem Orkestra Alanom Kanskim te dirigentom – glazbenim voditeljem Jurićem Petrom Petračem, možete otkriti u intervjuu na stranici „Godišnjaka“ koji držite u rukama.

LADO je prošle godine bilježio značajne uspjehe na hrvatskoj i međunarodnoj sceni, realiziravši prvi put međunarodnu turneju u Meksiku te nekoliko značajnih koncerata i izvedbi - u New Yorku, Sloveniji i Bosni i Hercegovini te plesne radionice u Argentini. Publika je ponovno mogla uživati u zvuku Ladarića i Orkestra čiji je program obnovljen na zadovoljstvo struke i gledatelja.

I prošle je godine LADO održao svoje tradicionalne proljetne, ljetne, korizmene, božićne i godišnje rođendanske koncerte, kojima je obilježio 75 godina od osnutka i početka umjetničkog djelovanja. Nastojeći razvijati novu publiku i povezivati se s već postojećom, radili smo i na novom vizualnom identitetu. Nastavljajući edukativno-izvedbeni projekt „Školski sat s Ladom“, s ciljem približavanja šarolikog bogatstva tradicijske kulture najmlađima, preselili smo ga iz Ladove dvorane na veliku pozornicu Lisinskog. Uz navedeni plesni program „Školskog sata“, u 2024. godini realizirali smo i novi program „Školski sat s Ladom – Glazbena baština“.

Dogodilo se i mnogo promjena u umjetničkom sastavu naše ustanove, pa su tako u mirovinu otišli iznimno značajni solisti Irena Matica i Dejan Pilatuš. Od svjetala pozornice oprostio se i solist Alen Šušković, koji je ostao u najužem timu umjetničke direktorice na mjestu plesnog voditelja. Oprostili smo se od još jednog prvaka – Bojana Kavedžije, koji je obilježio umjetničke programe svojim impresivnim glasovnim mogućnostima i nezaboravnim plesnim dionicama.

Uz sve tužne odlaske, događaju se i neki novi počeci i napredovanja. Tako je LADO dobio novu prvakinja Kristinu Opačić Vručina, poznatu po kristalnom glasu, prekrasnoj scenskoj pojavi i solističkim ulogama. Uz Kristinu, napredovali su i Ana Drobina i Ivana Prokop u solističke kategorije, Filip Lončarić u srednje uloge te glazbenici Mario Hajsok i Mladen Trčak u glazbenike soliste. Koje su se još zanimljive promjene i napredovanja dogodili, možete detaljnije pročitati na stranicama koje slijede.

Jedan od najvažnijih događaja u obljetničkoj godini bio je tradicionalni festival „LADO na Mažurancu“, koji je još jednom dokazao koliko publika cijeni folklornu umjetnost. Festival je potvrdio LADO kao ključnu ustanovu u očuvanju tradicijske kulture, okupljajući umjetnike iz različitih institucija, poput Etnografskog muzeja, ali i međunarodne goste. Time LADO ne samo da čuva kulturnu baštinu, već je i dinamično predstavlja široj publici, stvarajući prostor u kojem tradicija postaje živa, zanimljiva i dostupna svima. Ponosni smo što možemo biti inicijatori i realizatori jednog takvog projekta kojim Zagrepčanima i njihovim gostima možemo ponuditi ono najbolje od folklora iz Hrvatske i svijeta. To ćemo svakako činiti i dalje.

Osvrnemo li se na dosadašnjih 75 godina i sve ono što smo postigli, možemo samo, na temelju svih uspjeha, nagrada, priznanja, koncerata, turneja, izazova i uloženog truda i rada bez kojih nema napredovanja, s ponosom zaključiti da smo izgradili dobre temelje za godine koje su pred nama.

Dan otvorenih vrata povodom Svjetskog dana plesa u Ladu

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Sanjin Kaštelan

Ansambl LADO obilježio je Svjetski dan plesa Danom otvorenih vrata 29. travnja u svojoj velikoj plesnoj dvorani. Posjetitelji su tom prigodom dobili jedinstven uvid u radni dan jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj.

Događanje je počelo kondicijskim treningom, zagrijavanjem, plesnom probom, upjevanjem s Ladovim dirigentom – glazbenim voditeljem Jurićem Petrom Petračem te pripremom i izvedbom Ladarki pod budnim okom umjetničke direktorice Zrinke Posavec i plesnih voditelja Ansambla LADO Helene Štrbac i Alena Šušковиća. Nakon

demonstracije, posjetitelji su imali prigodu sudjelovati na plesnim radionicama za odrasle koje su održali plesni voditelji Ansambla LADO. Polaznicima su prezentirane sve folklorne zone i karakteristični plesni elementi vezani uz pojedine regije.

Obilježavanje Svjetskog dana plesa u Ansamblu LADO bilo je besplatno za sve sudionike uz prethodnu prijavu, a ovo se događanje planira ponoviti i u 2025. godini. Na službenim stranicama Ansambla LADO bit će objavljene sve informacije o početku i načinu prijave.

Ansambli LADO obilježio pet godina sudjelovanja na Danima europske baštine

Piše: Anuška Deranja Crnokić

Fotografije: Ivan Buvinić

U sklopu Dana europske baštine u Hrvatskoj u 2024. godini, LADO je svojim programom obilježio petu godinu sudjelovanja na toj važnoj manifestaciji. Dani europske baštine tradicionalno privlače velik broj organizatora iz područja kulture, kulturne baštine, umjetničkog stvaralaštva i srodnih područja iz cijele Hrvatske koji su posljednjih nekoliko godina organizirali više od stotinu zanimljivih i kreativnih događanja.

LADO se na Danima europske baštine prvi put predstavio plesnom radionicom na kojoj su 4. listopada plesni voditelji Helena Štrbac i Alen Šušćević

polaznicima prenijeli temeljna znanja o tradicijskim pjesmama i plesovima te im omogućili uvid u rad jedinog nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla.

Preuzimajući aktivnu ulogu plesača, polaznici su upoznali izabrane plesove i plesne korake, uz poseban naglasak na plesove koji su zaštićeno nematerijalno kulturno dobro, poput nijemog ili šokačkog kola. Uz stručno vodstvo, polaznici su se na trenutak uživali u ulogu plesača i s oduševljenjem izveli pojednostavljene segmente nekoliko tradicijskih plesova. Ova plesna radionica primjer

je kako se aktivnim sudjelovanjem pojedinaca može pridonijeti stvaranju zajedništva, boljem razumijevanju tradicijske glazbe i plesa te važnosti njihova očuvanja.

Uz čestitke Ansamblu narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO što je svojim programom peti put obogatio Dane europske baštine, s velikim nestrpljenjem iščekujemo slične, poticajne i nadasve inspirativne sadržaje u 2025. godini!

Plesne radionice u Argentini

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Alen Šušković, Antun Kottek

Prošla je godina bila izrazito dinamična u pogledu međunarodnih gostovanja. U listopadu 2024. LADO je prvi put posjetio Meksiko, kojem se predstavio plesnim i vokalno-instrumentalnim koncertima. Paralelno s tim nastupima, Ladova delegacija posjetila je i daleki Buenos Aires u Argentini i od 10. do 13. listopada održala plesne radionice „Pogled u profesionalizam“. Radionice su vodili plesni voditelj Alen Šušković i ko-repetitor Antun Kottek, a organizirala ih je Udruga Jadran iz Buenos Airesa.

Polaznici su imali prigodu upoznati osnove hrvatskih narodnih plesova, a projekt je realiziran uz financijsku potporu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Ladov korak za Korak u život – humanitarni koncert Ansambla LADO

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Luka Stanzl, PIXSELL

Ravnatelj Prirodoslovne škole Vladimira Preloga u Zagrebu Zlatko Stić, ravnateljica Lada Ileana Jurin Bakotić i predsjednik Rotary kluba Zagreb Kaptol Igor Tambić

Humanitarni koncert „Ladov korak za Korak u život“ održan je 8. ožujka u punoj sportskoj dvorani Prirodoslovne škole Vladimira Preloga u Zagrebu. Ovim plesnom koncertom LADO je započeo obilježavanje 75. obljetnice svog osnutka i rada.

Sav prihod od prodanih ulaznica, u suradnji s Rotary klubom Zagreb Kaptol, darovan je akciji „Korak u život“ koja mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi pruža mogućnost za nastavak fakultetskog obrazovanja. „Ova inicijativa nije samo humanitarnog karaktera, već je i izraz naše čvrste uvjerenosti u važnost

ulaganja u budućnost mladih generacija i stvaranje temelja za njihov uspjeh i prosperitet. Nastavit ćemo im biti podrška i oslonac na putu prema ostvarenju njihovih životnih ciljeva“, izjavio je Igor Tambić, predsjednik Rotary kluba Zagreb Kaptol koji ovu akciju provodi od 2008. godine. Ravnateljica Ansambla LADO Ileana Jurin Bakotić osvrnula se na suradnju s Rotary klubom: „Drago nam je što smo upravo humanitarnim plesnim koncertom započeli svoju plesnu sezonu. LADO dugo nije tako rano krenuo s plesnim koncertima, za razliku od vokalno-instrumentalnih koji su karakteristični za početak naše sezone, ali

smo akciju «Korak u život» podržali punim srcem.“

Koncertu je prisustvovala izaslanica predsjednika Vlade Margareta Mađerić, koja je istaknula da Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike posebnu pozornost posvećuje mladima koji izlaze iz skrbi te im kroz razne programe pomaže u stjecanju znanja i vještina potrebnih za samostalan život.

Novo izdanje koncerta „Ladov korak za Korak u život“ održat će se u ožujku 2025. u zagrebačkoj Laubi.

Obnovljena suradnja s Hrvatskom poštom

Piše: Vjekoslav Šago

Povodom 75. obljetnice Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Hrvatska pošta pustila je u optjecaj prigodnu dopisnicu s fotografijom posavske vrtnje Petre Slobodnjak. Ova suradnja nastavlja tradiciju zajedničkih projekata dviju institucija, koje već dugi niz godina povezuju javna prepoznatljivost i njegovanje tradicionalnih vrijednosti.

Prva zajednička suradnja bila je izdavanje poštanske markice povodom 60. obljetnice Ansambla LADO 2009. godine. Petnaest godina poslije, motiv posavske

vrtnje ponovno je ožvjljen, ovog puta na dopisnici „LADO – 75. obljetnica“. Dopisnicu inspiriranu fotografijom Petre Slobodnjak, dizajnirala je Franka Maras, a tiskana je u 1500 primjeraka nominalne vrijednosti 0,58 eura.

Ova dopisnica, namijenjena unutarnjem poštanskom prometu, simbolično povezuje bogatu povijest Ansambla LADO s tradicijom Hrvatske pošte, ističući važnost očuvanja kulturnog naslijeđa i njegova prenošenja budućim generacijama.

Ansambl LADO dobio novo službeno vozilo

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografija: Ansambl LADO

Na gradskim ulicama ponovno je vidljiva legendarna posavska šestorka! Slavni logotip Ansambla LADO krasi novo službeno vozilo – plavi Renault Master kombi koji je jedinom nacionalnom profesionalnom folklornom ansamblu na korištenje ustupila tvrtka Ayvens Croatia. Za prepoznatljiv vizualni identitet vozila, koji je najbolji znak prolaznicima da je Ansambl u njihovu gradu, zaslužan je dugogodišnji Ladov suradnik, grafički dizajner Pero Vojković.

Hvala tvrtki Ayvens Croatia na vrijednoj suradnji i vozilu koje će imati važnu logističku ulogu u svim aktivnostima naše ustanove. Bez Krešimira Starčevića koji je svojim angažmanom potaknuo realizaciju ove lijepe suradnje, ovaj projekt se ne bi realizirao i omogućio Ladu veću fleksibilnost i funkcionalnost. Hvala!

Treće izdanje koncerta LADO by Večernji

Piše: Tea Radović

Fotografije: Neva Žganec, PIXSELL

Tri četvrtine stoljeća umjetničkog djelovanja Ansambl LADO posebno je obilježio trećim izdanjem koncerta „LADO by Večernji“ 27. svibnja u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Ponovno je oduševio zagrebačku publiku koja iz godine u godinu podržava suradnju jedinog nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla s medijskim partnerom Večernjim listom.

Nizom antologijskih koreografija i glazbenih djela, Ansambl LADO predstavio je sva područja Lijepe Naše – od Slavonije do Dalmacije. Dok smo u „Valpovačkom kolu“ gledali raskošne nošnje i ples popraćen zvukom tamburica, „Dalmatinsko kolo poskočica – Lindo“ je donio nešto jednostavnije odjevne kombinacije koje je upotpunilo pjevanje umjetnika

Ansambla te sviranje na lijerici. Obje koreografije potpisuje legendarni utemeljitelj Ansambla LADO Zvonimir Ljevaković. „Kamen goro prozeleni rano“, remek-djelo koreografa Vide Bagura iz 1983., predstavilo nam je tradiciju dinarskog kraja iz zapadne Hercegovine uz „Ličke plesove“ Ivana Ivančana starijeg. Bogate narodne nošnje s raskošnim detaljima odvele su nas u Baranju koreografijom „Ej, sviraj Pavo“ Krunoslava Šokca koju karakteriziraju zvuci gajdi i tamburica. Nakon toga je uslijedio glazbeni *intermezzo* koji su sačinjavale dvije skladbe, međimurska „Da bi se zrušile te legradske gore“ te „Božakov čardaš“ iz Zelinskog prigorja, obje u izvedbi Orkestra Ansambla LADO pod vodstvom Alana Kanskog. Hrvatske je otoke, koje obilježavaju energični ženski plesovi,

predstavila koreografija „Sa šibenskih otoka“, koja je obnovljena nakon 15 godina. Sam kraj koncerta pripremio je umjetničku poslasticu u vidu omiljene Ladove koreografije „Podravski svati“ Ivana Ivančana starijeg, koja prikazuje svatovske običaje Podravine.

Ova antologijska prezentacija hrvatskih narodnih pjesama i plesova zabavila je, ali i educirala publiku o nematerijalnoj baštini koja je ponekad možda i zaboravljena ili zapostavljena, no, zahvaljujući Ladu, znamo da će upravo ta kulturna baština i tradicija još dugu niz godina biti dio nas.

LADO nastupio na koncertu u povodu 60. rođendana maestra Joška Čaleta

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografija: Samir Cerić Kovačević

Autorski koncert Joška Čaleta, održan 15. studenoga u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu, bio je događaj koji je nadišao sam povod – proslavu njegova 60. rođendana, pretvorivši se u glazbeni jubilej iznimnog kulturnog značaja. Na ovom koncertu predstavljen je presjek rada jednog od najvažnijih etnomuzikologa, aranžera, autora, interpretatora, kazivača i istraživača tradicijske glazbe.

Mnogobrojna publika svjedočila je susretu klapa, zborova i ansambala koje je maestro Čaleta tijekom svoje bogate karijere vodio, osnovao ili ih umjetnički savjetovao – Komorni zbor Ivan

Filipović, Klapa Dišpet, Ansambl tradicijske glazbe Muzičke akademije u Zagrebu, Akademski zbor Filozofskog fakulteta u Zagrebu Concordia discors, Ansambl Harmonija disonance, Pučki pivači Katoličkog bogoslovnog fakulteta, a posljednji je bio nastup Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO s božićnim kolendama.

Bio je to svojevrsni *hommage* važnoj suradnji Ansambla LADO s maestrom Čaletom koja je 2003. rezultirala i Porinom nagrađenim albumom „Preveliku radost navišćujem vama“, koji i danas odražava značaj Čaletina opusa.

Joško Čaleta rođen je 1964. u Trogiru. Etnomuzikolog, glazbeni pedagog i dirigent, diplomirao je glazbenu kulturu na Muzičkoj akademiji u Splitu, a magistrirao etnomuzikologiju na University of British Columbia u kanadskom Vancouveru. Od 1997. zaposlen je na Institutu za etnologiju i folkloristiku gdje znanstveno djeluje do danas. Član je stručnih savjetodavnih i ocjenjivačkih komisija smotri i festivala diljem Hrvatske, uz ostalo, i Festivala dalmatinskih klapa u Omišu.

Školski sat s Lodom i Glazbena baština približili tradicijsku umjetnost djeci i mladima

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

Projekt „Školski sat s Lodom – jutarnje izvedbe za djecu“ i u 2024. godini približio je tradicijsku umjetnost djeci i mladima od vrtićke do srednjoškolske dobi. Tijekom cijele godine, 45-minutne izvedbe redovito su se održavale u plesnoj dvorani Ansambla LADO, a svoj vrhunac program je doživio 27. svibnja u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u sklopu njihova projekta „Glazbeni piknik“. Pred sam nastup u velikoj dvorani, voditeljica fundusa Jasna Dročić i voditelj Orkestra Alan Kanski predstavili su djeci i mladima narodne nošnje i hrvatska tradicijska glazbala.

„Školski sat s Lodom“ 2024. godine obogaćen je posebnim programom nazvanom „Glazbena baština“ koji vode glazbenici Ladova Orkestra. Tim programom djeci su predstavljena vrijedna tradicijska glazbala i njihova raznolikost skladbama iz različitih hrvatskih regija. „Šokački sastanak“, „Drmeš“, „Gračanska polka“ i Zelinski mužikaši“ samo su neka od djela kojima je Orkestar Lada dočarao raznolikost i način djelovanja tradicijskih glazbenih sastava.

Ansambl LADO poznat je po raznim inovativnim projektima kojima se na različite načine približava suvremenoj publici. Tako već više od sedam desetljeća plesom i pjesmom promovira vrhunsku hrvatsku tradicijsku umjetnost. Projekt „Školski sat s Lodom“ nastavlja se i u 2025. godini izvedbama u Ladovoj plesnoj dvorani i Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog.

Ansambl LADO nastupio na otvaranju 25. Međunarodnog sajma gospodarstva u Mostaru

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Hrvatska gospodarska komora

Ansambl LADO nastupio je 16. travnja na otvorenju 25. Međunarodnog sajma gospodarstva u Mostaru čiji je partner ovoga puta bila Hrvatska.

LADO je nastupio sa svojom prepoznatljivom koreografijom „Valpovačko kolo“, uz pratnju Orkestra Lada. Uz plesni nastup, slijedio je niz vokalno-instrumentalnih točaka koje obilježavaju program

jedinog nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla. Na mostarskom sajmu predstavila su se 42 poslovna subjekta iz Hrvatske, od kojih je 16 tvrtki i institucija izlagalo na zajedničkom štandu Hrvatske gospodarske komore, službenog sponzora Ansambla LADO. Među brojem uzvanicima bio je i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković.

PRVA MEKSIČKA TURNEJA

20

AnsambL LADO prvi je put gostovao u Meksiku, predstavivši bogatu hrvatsku folklornu baštinu kroz koncerte, radionice i međunarodnu suradnju

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Gabriel Figueroa Flores,
Marina Morris, Leopoldo Smith Murillo

Nakon 75 godina postojanja, AnsambL LADO prvi je put posjetio Meksiko. Svoj bogati repertoar predstavio je kroz plesne i vokalno-instrumentalne koncerte i radionice, a ovo važno međunarodno gostovanje jedinog nacionalnog profesionalnog folklornog ansambla dodatno je osnažilo kulturne spone Hrvatske i Meksika.

Prvi plesni koncert održao se 10. listopada na festivalu Cultura UNAM u Ciudad de México, a dan poslije u sklopu istog festivala održan je i vokalno-instrumentalni koncert. Ovim je koncertima LADO meksičkoj publici prenio reprezentativna i antologijska djela iz svog bogatog repertoara. Umjetnici i organizacijski tim Lada sudjelovali su na otvorenju izložbe „Hrvatska emigracija u Meksiku: putovanje za osnivanjem novog doma“, koja je predstavila bogatstvo i ljepotu Hrvatske. Izložbu je organizirala Laura Martin del Campo Steta, počasna konzulica Republike Hrvatske u Meksiku, kojoj AnsambL LADO

izražava zahvalnost za podršku u organizaciji ovog međunarodnog gostovanja.

Centralni događaj gostovanja bio je Ladov plesni nastup na 52. Cervantino festivalu u gradu Guanajuatu. Riječ je o jednom od najvećih međunarodnih svjetskih festivala na kojem sudjeluje nekoliko tisuća izvođača iz cijelog svijeta. Na festivalu se predstavljaju različite vrste umjetnosti – od klasične glazbe i *jazza*, sve do suvremenog plesa, kazališta i cirkusa. Koncertima je prisustvovao hrvatski veleposlanik u SAD-u, koji pokriva i Sjedinjene Meksičke Države, Njegova Ekscelencija Pjer Šimunović.

Snažnija i bliža povezanost Ladovih umjetnika s meksičkom publikom ostvarila se tijekom radionica i prezentacija. Tako je 16. listopada održana prezentacija tradicijskih glazbala na Music Faculty of National University (UNAM) te plesna radionica na National Folk Dance School. Dan poslije, umjetnici

Ansambli LADO susreli su se s meksičkim nacionalnim ansamblom Ballet Folklórico de México. Bio je to značajan susret bogatih folklornih tradicija s mnogo zajedničkih detalja – od vezenih uzoraka do tema otpjevanih u različitim narodnim napjevima.

Gostovanje Ansambli LADO u Meksiku bilo je iznimno uspješno, učvrstivši veze dviju zemalja i predstavivši bogatstvo hrvatske kulturne baštine meksičkoj publici. Ovo važno međunarodno gostovanje, realizirano uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Grada Zagreba te sponzora Hrvatske gospodarske komore i tvrtke Končar d.d., značajan je korak u daljnjem pozicioniranju Lada kao vodećeg ambasadora hrvatske kulture u svijetu.

Ansambl LADO je prvi put gostovao u Meksiku, gdje je kroz koncerte i radionice predstavio hrvatsku folklornu baštinu te ojačao kulturnu suradnju dviju zemalja. Centralni događaj bio je nastup na prestižnom 52. Cervantino festivalu, a Ladovi su umjetnici sudjelovali i na izložbi o hrvatskoj emigraciji u Meksiku.

Počasna konzulica Republike Hrvatske u Meksiku
Laura Martin del Campo Steta na dar je dobila zlatovez
koji je izradio naš Antun Leinveber.

ZRINKA POSAVEC: „LADO JE SINONIM ZA IZVRSNOST, A MOJ ZADATAK JE TO I ODRŽATI“

Prva žena na mjestu umjetničkog
direktora Ansambla LADO

Razgovarao: Vjekoslav Šago
Fotografije: Ivan Buvinić, Robert Gašpert

Zrinka Posavec nova je umjetnička direktorica Ansambla LADO koja je ovu dužnost preuzela 22. travnja. Prva je žena na toj funkciji od osnutka institucije, a imenovana je odlukom Upravnog vijeća Ansambla LADO na mandat od četiri godine. Hrvatska umjetnica, dirigentica i vokalna pedagoginja na toj je funkciji naslijedila dosadašnjeg umjetničkog voditelja Krunoslava Šokca.

S Ansamblom LADO bili ste povezani i prije. Publika je gledala Vaš nastup s Ladaricama na festivalu „LADO na Mažurancu“. Kako biste se profesionalno i osobno predstavili široj publici?

S Ansamblom LADO imala sam prigode nastupati na Ladovu festivalu „LADO na Mažurancu“. Obično umjetnici ne nastupaju dvaput, međutim, moj je prvi nastup prekinula kiša pa smo koncert ponovili iduće godine. Za taj koncert spremili smo jednu zajedničku pjesmu „Oj šumice zelena“, koju sam izvela s Ladaricama. To je bio moj prvi i jedini nastup s Ansamblom LADO. U Ladu se često prisjetimo kako nas je potjerala kiša za vrijeme tog koncerta, bilo je filmski! Tada mi nije bilo ni u peti da bih mogla biti umjetnička direktorica. Nisam nikada bila dio Ansambla. Po zanimanju sam akademska glazbenica, pjevačica. Do preuzimanja funkcije umjetničke direktorice Ansambla LADO, radila sam u srednjoj glazbenoj školi kao nastavnica pjevanja. Usporedno s tim, gradila sam pjevačku i književnu karijeru.

Umjetničko vodstvo Ansambla LADO preuzeli ste u travnju 2024., u godini u kojoj je LADO obilježavao 75 godina umjetničkog djelovanja. Kakav je osjećaj bio preuzeti jedini nacionalni profesionalni folklorni Ansambl?

Dolazak u Ansambl nisam planirala. Sama priprema za

prijavu bila je veliko iznenađenje, a ono se zadržalo do kraja sezone 2024. godine. Upravo veliko uzbuđenje, entuzijazam i visoka motiviranost pomogli su mi da iznesem obljetničku godinu, koja je bila i prva godina mog mandata. Preuzimanje funkcije umjetničke direktorice stvara osjećaj oduševljenja, ali i velike odgovornosti.

Iza Vas je više od devet mjeseci rada u Ansamblu LADO. U kakvom ste umjetničkom stanju zatekli Ansambl? Usporedite ga s današnjom situacijom.

Kada govorimo o Ansamblu LADO, prvo na što pomislim je izvrsnost. Ako zavirimo u Ladov arhiv, možemo vidjeti da se izvrsnost proteže kroz svih 75 godina rada. Iako su kroz njega prošli mnogi umjetnički direktori i ravnatelji, svi su se oni zalagali za izvrsnost, bez obzira na različite koncepte i umjetničke tendencije. Spremnost ansambla na rad i, rekla bih, filigranska izrada točaka i vrhunska glazbena, plesna, scenska izvedba, uvijek su Ansamblu LADO bile prioritet. Vjerujem da će tako ostati i tijekom moga mandata. Moj je zadatak održati tu kvalitetu.

Na čemu temeljite i odakle crpate inspiraciju za svoje umjetničke programe?

Osoba sam širokih umjetničkih interesa. Završila sam umjetnički studij, a iza mene je koncertni, skladateljski i književni rad. Nije mi nepoznata scena, kao ni publika. Svjesna sam mnogih novih umjetničkih formi i mogućnosti koje su trenutačno vrlo popularne, ali sam istodobno veliki zaljubljenik u tradiciju i folklor. Jasno mi je na čelu kakve se umjetničke organizacije nalazim. Sigurno je da ću, izgrađena svojim dosadašnjim iskustvima, donijeti nove programe i nova oblikovanja. No, važno je reći, LADO je kroz svih ovih 75 godina stvorio vrlo

autentičan i prepoznatljiv stil. Taj stil ne samo da je prepoznat u Hrvatskoj, nego i izvan njezinih granica, a uz umjetničko iskustvo stvarali su ga predani umjetnici, plesači pjevači i glazbenici svojim osobnim entuzijazmom, talentom i predanim radom. Autentični stil Lada nastavljam njegovati uz izazove kako ga uklopiti, proširiti i prilagoditi suvremenim umjetničkim trendovima, kao i novim pristupima u prikazivanju tradicijske građe. Postoji mnogo detalja u izvedbenim umjetnostima koji se mogu uklopiti i postati dio Lada, a da se pritom ne izgubi LADO kakvog poznajemo.

Što publika može programski očekivati od Ansambla LADO u 2025. godini?

Program za cijelu 2025. godinu već je predstavljen ansamblu. Planira se obnova programa „Vokalisti Lada“ u suradnji s maestrom Joškom Čaletom. Također, planiraju se samostalni koncerti Orkestra Ansambla LADO, a nastavljamo s izvođenjem obnovljenog programa „Ladarice i Orkestar“. Odlučili smo se za tematski koncept programa u kojima ćemo plesnim i vokalno-instrumentalnim koncertima obrađivati temu vode i tako povezati prirodnu i kulturnu baštinu. Tema je, uzimajući u obzir da smo zemlja koja obiluje vodama, a imamo i Jadransko more, vrlo široka i moćna.

U plesnom i vokalno-instrumentalnom programu možete očekivati i nove plesne točke i skladbe. Neću otkrivati sve detalje, neka ostane iznenađenje.

Koliko Vam je važno strateško planiranje u umjetničkom djelovanju?

U ovako velikim institucijama, strategija i planiranje su iznimno važni kako bi se ostvarile sve ideje i planovi. Stalno sam u idejama, strategijama i planovima – što ću dalje, na koji način... Stalno promišljam kako što efikasnije iskoristiti svoje vrijeme i vrijeme umjetnika te kako najbolje oplemeniti i obogatiti zajednički rad. Da bi se plan i ideja ostvarili, potrebno je vremena, mnogo aktivnosti, organizacije, razgovora i djelovanja.

Kakva je po Vašem mišljenju budućnost Ansambla LADO na suvremenoj sceni izvedbenih umjetnosti u Republici Hrvatskoj, ali i u inozemstvu?

Prema iskustvu mojih prvih devet mjeseci, svi Ladovi koncerti bili su rasprodani i popunjeni. Mnogi su koncerti bili rasprodani u samo nekoliko dana i stalno se tražila karta više. Zbog toga smo u nekim mjestima odlučili povećati broj koncerata. Također, povećat ćemo broj koncerata za škole. „Školski sat s Ladom“ ćemo ponovno izvesti u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, i to u dva termina, kako bi svi zainteresirani učenici diljem škola iz Hrvatske imali prigodu pogledati izvedbe.

Uzimajući u obzir dosadašnju kvalitetu i izvrsnost kroz ovih 75 godina, Ansambl LADO je zadobio veliko poštovanje publike u Hrvatskoj i svijetu. Da je njegova kvaliteta zaista visoka, dokazao je prvi posjet Lada Meksiku prošle godine kada je gostovao na dva svjetska festivala. Moja mi iskustva govore da nema razloga za brigu, samo treba nastaviti vjerovati u uspjeh.

Što je temeljno u Ladovu bogatom repertoaru, a cilj Vam je da dođe do šire publike?

Teško je reći koje su točke najznačajnije jer gotovo sva hrvatska tradicijska grada obiluje posebnostima – različitim plesnim stilovima, instrumentarijem, načinom pjevanja i narodnom nošnjom. Čak i među nama u Ansamblu postoje različiti ukusi oko izbora točaka. Netko više voli koreografije i pjesme iz panonske, dok je nečiji izbor dinarska zona. Uvijek se držimo pravila prikazati točke iz različitih hrvatskih krajeva i krajeva u kojima žive Hrvati i tako dočarati veliko bogatstvo hrvatske tradicije.

Koji Vam je do sada najdraži, najvažniji ili najosobniji projekt koji ste realizirali u radu unutar Ansambla LADO?

Među najznačajnijim projektima u prvoj godini mandata za mene je obnova programa „Ladarice i Orkestar“. Koncerte je pripremio i njima dirigirao maestro Jurica Petar Petrač. Kao značajnog trenutka prisjećam se i prvog međunarodnog gostovanja u Meksiku. Moram svakako spomenuti i niz cjelovečernjih koncerata „LADO 75“, s čijim smo izvedbama počeli 5. studenog u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu.

Iznimno su značajne i suradnje među nama koji kreiramo sadržaj. Tu svakako moram spomenuti suradnju s plesnim voditeljima Helenom Štrbac i Alenom Šuškovićem te suradnju s dirigentom – glazbenim voditeljem Juricom Petrom Petračem i voditeljem Orkestra Alanom Kanskim. Nikako ne smijem zaboraviti spomenuti djelatnike tehničke službe

i djelatnice fundusa i riznice narodnih nošnji. Svatko od njih važna je stvaralačka karika pri kreiranju i izvedbi programa. Ipak, najznačajnije i ono glavno u 2024. bilo je upoznavanje svih djelatnika i stvaranje pozitivne atmosfere i sigurnog prostora u kojemu će se svaki umjetnik osjećati kreativno i slobodno ulaziti u procese rada. Držim da je to bila moja najvažnija zadaća u 2024. godini.

U čemu uživate kada ne razmišljate i fizički niste u Ansamblu LADO?

Trenutaka u kojima ne razmišljam o Ladu je malo! No, kad se to dogodi, onda sam u šetnji mojim naseljem ili prirodom, vozim duge ture biciklom, obilazim gradove, družim se s prijateljima, kuham, čitam i meditiram. Zvuči savršeno!

KONCERTI KOJI SLAVE TRADICIJU

Proljetno-ljetna turneja Ansambla LADO

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Ivan Buvinić, AFC France Marolt

Proljeće i ljeto tradicionalno su vrijeme za izvođenje Ladovih plesnih koncerata. Prvi proljetni plesni koncert održan je 11. svibnja u Garešnici, a nakon toga slijedili su koncerti u Velikom Trojstvu i Mariji Gorici. U sklopu plesnih turneja, 26. svibnja u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu, publika je uživala u „Školskom satu s Ladom“. Već sljedećeg dana, na istom mjestu, održan je koncert „LADO by Večernji“, kao plod dugogodišnjeg medijskog partnerstva i suradnje.

LADO je nastupio i u Virovitici, a prvi lipanjski koncert održao je u Petrinji, nakon čega je nastavio put prema moru i nastupio u Novalji i Ninu.

LADO se slovenskoj publici predstavio kolaborativnim koncertom „Diptih“ s Akademskom folklornom skupinom France Marolt, 18. i 19. svibnja u Cankarjevom domu u Ljubljani. LADO je nastupio i u Bosni i Hercegovini – 7. lipnja u Orašju i 9. lipnja u Tuzli.

Dva plesna koncerta održana su i u sklopu festivala „LADO na Mažurancu“ početkom srpnja. Nakon toga, LADO je plesao na Hvaru u sklopu manifestacije 63. Hvarske ljetne priredbe, a zatim u slovenskom Ptuju na festivalu Arsana. Već tradicionalni koncert u sklopu 27. manifestacije „Glumci u Zagvozdu“ održan je 20. srpnja, a vrhunac plesne sezone LADO je imao 25. srpnja na Dubrovačkim ljetnim igrama.

Dodajmo tomu da su plesne koncerte pratile izvedbe obnovljenog programa „Ladarice i Orkestar“. Ovi su koncerti održani 21. lipnja u Muzeju grada Zagreba, 10. srpnja u Blatu na Korčuli, 21. srpnja na splitskom Peristilu u sklopu manifestacije 70. Splitsko ljeto te 22. srpnja u Sinju.

Plesni koncert uključivao je antologijske točke „Valpovačko kolo“ i „Dalmatinsko kolo poskočica – Lindo“ Zvonimira Ljevakovića, „Kamen goro prozeleni rano“ Vidoslava Bagura te „Ličke plesove“ i kulturnu koreografiju „Podravski svati“ Ivana Ivančana starijeg.

Nakon gotovo 15 godina obnovljena je koreografija „Sa šibenskih otoka“ Ivana Ivančana starijeg, koja prenosi običaje i duh hrvatskih otoka kroz energične ženske plesove i pjesme s dalmatinskog područja.

Ovogodišnjim plesnim koncertima Ansambl LADO je još jednom potvrdio svoju ulogu čuvara i promicatelja hrvatske tradicijske umjetnosti. Obilježavajući 75 godina postojanja, LADO nastavlja nadahnjivati publiku, prenoseći i čuvajući hrvatski identitet za buduće generacije.

LADO je u proljetno-ljetnoj sezoni nastupao u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini, prenoseći bogatstvo hrvatske folklorne baštine.

Obnovljen je program „Ladarice i Orkestar“, s koncertima na značajnim lokacijama poput splitskog Peristila i Muzeja grada Zagreba (lijevo), a obnovljena je i koreografija „Sa šibenskih otoka“ iz 1997. godine koja donosi prikaz plesova bez instrumentalne pratnje i onih uz pratnju pjesme i miha (dolje).

Umjetnici Ansambla LADO prate izvedbu AFC France Marlot u Ljubljani.

KONCERT „O, ISUSE DAJ MI SUZE” KAO DUHOVNA PRIPREMA ZA USKRS

Obnova Porinom nagrađenog
korizmenog programa

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak, BONK

Korizmeni koncerti Ansambla LADO programom „O, Isuse daj mi suze“, uveli su publiku u korizmeno vrijeme, istodobno označavajući početak 75. obljetnice osnutka i umjetničkog djelovanja ovog ansambla.

Prvi korizmeni koncert održan je 16. ožujka u Mariji Bistrici. Nakon toga, istim se programom LADO predstavio i u Slavonskom Brodu, Mostaru, Metkoviću, Otočcu i Zagrebu. Posebno je istaknut nastup u obnovljenoj crkvi svetog Marka u Zagrebu, održan 22. ožujka, koji je obilježio 4. godišnjicu potresa. Koncert je dotaknuo srca zagrebačke publike, podsjećajući na izazove pandemije i potresa, ali i šireći nadu glazbom. Svojim je prisustvom događanje uveličala i ministrica kulture i medija Republike Hrvatske doktorica znanosti Nina Obuljen Koržinek, kao i brojni protokolarni gosti.

Od 23. do 25. ožujka LADO je nastupio u Novskoj, Lipiku i Brestju, predstavljajući napjeve zabilježene u šokačkim selima Hrvatske, južne Mađarske i Vojvodine. Ti napjevi, rezultat terenskih istraživanja Krunoslava Šokca i Dražena Kurilovčana, dio su Liste zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Korizmeni program „O, Isuse daj mi suze“ baziran je na istoi-menom studijskom albumu, nagrađen Porinom za najbolji album duhovne glazbe 2013. godine.

Korizmeni program vraćen je na repertoar nakon dvije godine izvođenja nagrađivanog uskrsnog programa „Veliko je sad veselje – hrvatske uskrsne pučke popijevke“. Označio je početak izvedbene sezone u kojoj je LADO slavio 75 godina umjetničkog djelovanja, ali i pripremio publiku za blagdan Uskrsa.

TRADICIJA U NOVOM VIZUALNOM RUHU ZA LADOVIH 75 GODINA

38

Ansambli LADO nizom *trailer*a najavio ključne
programe obljetničke godine

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Ivan Buvinić, Frane Pamić

Ne proslavlja se svake godine tri četvrtine stoljeća! Tu je prigodu LADO iskoristio kako bi svoju vjernu publiku na inovativan način obradovao i pozvao na svoje koncerte. U slavljeničkoj godini snimljena su tri promotivna spota kojima su najavljivani korizmeni, proljetni i svečani godišnji plesni koncerti. Umjetnički ih je oblikovao i režirao renomirani umjetnik Frane Pamić.

Prvi spot najavio je korizmeni koncert „O, Isuse daj mi suze“. Kroz tri tradicionalna napjeva, odjevene u prekrasno korizmeno ruho iz Brodskog Posavlja, tri talentirane umjetnice Lada predstavile su nam moć i ljepotu ljudskog glasa. Video je snimljen početkom veljače u Župi Bezgrješnog Srca Marijina na zagrebačkom Jordanovcu, a Frane Pamić je istaknuo kako mu je snimanje spota bilo izazovno jer je poruku vjere i duhovnosti teško opisati i pretočiti u nešto vizualno. Spot je premijerno prikazan 13. ožujka na službenom YouTube kanalu Ansambla LADO.

Posljednja dva spota snimana su krajem travnja 2024. godine u Staroj gradskoj vijećnici – Skupštini Grada Zagreba na Gornjem gradu.

U ovim spotovima plesači Lada izveli su neke od svojih najpoznatijih plesova, poput „Ladarki“, „Linda“ i „Podravskih svata“, ali na potpuno nov način. Stari plesovi su dobili suvremeni izgled, a dvorana Stare gradske vijećnice postala je savršena kulisa za njihovu energiju i ljepotu.

Svoje premijere ti su spotovi imali krajem svibnja i listopada 2024. godine.

„Kontrast između tradicije i misterioznog ambijenta može dodati novu dimenziju interpretaciji Ansambla LADO. Spot je pun dinamičnih kadrova koji odražavaju ljepotu, snagu i vitalnost Lada, ističući svu uzbudljivost i relevantnost tradicije u današnjem svijetu“, istaknuo je Pamić o posljednjem videu. Suradnja ovog kreativca i Lada nastavlja se i u 2025. godini na predstavljanju novog plesnog programa.

Promotivni spotovi mogu se pogledati na službenom YouTube kanalu Ansambla LADO.

Videospotovi "LADO 75" snimani su na nekoliko lokacija u Zagrebu.

VOKALNO- INSTRUMENTALNI KONCERT POD OTVORENIM NEBOM

43

Obnovljeni program „Ladarice i Orkestar“ povodom Svjetskog dana glazbe

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Petra Slobodnjak

Ansambl LADO nastavio je s obilježavanjem Svjetskog dana glazbe i u 2024. godini. Na prvi dan ljeta, publika je mogla uživati u obnovljenom programu „Ladarice i Orkestar“, koji se i ove godine održao u Muzeju grada Zagreba.

Na koncertu su izvedene pjesme iz bogate ostavštine Ladarica poput „Zorja je zorja“, „Čula jesam da se dragi ženi“, „Oj, djevojko moja“, „Malo Međimurje“, kao i najuspješnija festivalska ostvarenja, poput skladbe „Vezovi i jorgovani“. Na samom kraju koncerta Ladarice su izvele pjesmu „Poleg vode Drave“, poznatu uvodnu špicu „Gruntovčana“, čime su oduševile publiku.

Ovaj koncert bio je posvećen slavnom vokalnom sastavu Ladarice, osnovanom 1965. godine na inicijativu Bože Potočnika, istaknutog dirigenta, skladatelja, glazbenog pedagoga i nekadašnjeg voditelja Orkestra Ansambla LADO. Potočnik je tada okupio devet najboljih umjetnica Ansambla LADO, povezanih entuzijazmom i ljubavlju prema prikupljanju, obrađivanju i snimanju tradicijske glazbe te vokalnim nastupima. Tako su Ladarice, uz vrhunske glazbene obrade, stvorile i poseban stil izvođenja, koji je s godinama postao prepoznatljiv izričaj hrvatske narodne glazbe. Kao nonet, Potočnikove su Ladarice djelovale sve do 1998. godine, a deset godina poslije, na poticaj tadašnjeg umjetničkog voditelja Ivana Ivančana mlađeg, Ladarice su pripojene Ansamblu i zaštićene Statutom Ansambla LADO.

Koncert je uveličao i sam Potočnik, koji je u svom dirljivom obraćanju publici zahvalio Ladu i kazao: „Ovo je za mene bila prekrasna i posebna večer puna emocija. Hvala Ladu što i dalje njeguje zvuk koji su čuvale Ladarice svih ovih godina.“

Program je izveden i na festivalu „LADO na Mažurancu“, u Blatu na Korčuli, Splitu i Sinju.

Božo Potočnik sa svojim Ladaricama, Anom Kelin i Morenom Kovač.

LADO 75 – KULTNE KOREOGRAFIJE KAO ODRAZ BEZVREMENSKE LJEPOTE FOLKLORA

Svečani godišnji koncerti Ansambla LADO –
rasprodane dvorane i oduševljena publika potvrdili
status Lada kao kulturnog brenda

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Ivan Buvinić, Dominik Vujičić

Obljetnička godina potvrdila je važnost Lada kao kulturnog brenda Republike Hrvatske, a prva izvedba tradicionalnog godišnjeg koncerta održana je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, 5. i 7. studenog.

Nakon dirljivih izvedbi u HNK, Ansambl LADO izveo je ovaj program i u Donjoj Dubravi, 16. studenog, u čast 100. obljetnice rođenja Elizabete Toplek, umjetnice koja je svojim radom nadahnula i oplemenila stvaralaštvo Ansambla. Zagrebačka publika imala je prigodu uživati u ovom koncertu i 19. studenog u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, a ulaznice su također rasprodane u rekordnom roku.

Uslijedili su koncerti diljem koncertnih i kazališnih dvorana u Republici Hrvatskoj. LADO je nakon dugo vremena nastupio u HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci 24. studenog, 26. studenog u Lipiku, rodnom gradu osnivača Lada Zvonimira Ljevakovića, te 30. studenog u novootvorenoj Koncertnoj dvorani Franjo Krežma u Osijeku. Posljednji u nizu slavljeničkih koncerata održan je u HNK u Varaždinu 2. prosinca.

Koncert je i ove godine ponudio izbor koreografskih i glazbenih djela, njegovanih u Ansamblu LADO kroz godine djelovanja i prepoznatljivih kao dio njegove umjetničke baštine. Publika je imala prigodu uživati u „Ladarkama“, „Valpovačkom kolu“, „Ličkim plesovima“ i rado viđenoj koreografiji „Podravski svati“.

Koncert je bio posvećen svim sadašnjim i bivšim umjetnicima Ansambla koji s ljubavlju i žarom, u domovini i svijetu, desetljećima predstavljaju bogatu hrvatsku plesnu i pjevnju tradiciju.

Rasprodani i popunjeni svečani godišnji koncerti Lada potvrđuju sve veću želju publike za njihovim izvedbama.

Organizacijski tim Ansambla LADO
s intendanticom HNK u Zagrebu,
Ivom Hraste Sočo (dolje)

Koncert u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i ovoga je puta snimala Hrvatska radiotelevizija i mogao se pogledati u dva dijela – 30. prosinca i 6. siječnja na Trećem programu HTV-a.

POSVEĆENOST FOLKLORU KAO INSPIRACIJA BUDUĆIM GENERACIJAMA

Oproštaj od pozornice: Ladovi umjetnici
koji su obilježili scenu

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Ivan Buvinčić

Ove godine od profesionalnog djelovanja u Ansamblu LADO oprostili su se istaknuti Ladovi umjetnici čiji su talent i predanost godinama obogaćivali Ladovu scenu – prvak Bojan Kavčič te solisti Irena Matica, Dejan Pilatuš i Alen Šušćović.

Irena Matica, dugogodišnja plesačica pjevačica – solistica Ansambla LADO. U Ansambl LADO došla je u rujnu 1992., a Ansamblu se službeno pridružila u veljači 1993. godine. Solistica je postala desetak godina od dolaska u LADO. Umjetnica savršenog scenskog izgleda obilježila je brojne koreografije svojom iznimnom pojavnošću i iskrenim i dojmljivim plesnim i vokalnim izričajem. Bila je nezamjenjiv „tamni glas“ u prepoznatljivim vokalnim dionicama Ansambla, a njezin glumački talent posebno se isticao u ulogama Bule u korčulanskoj „Moreški“, Crne Kraljice u folklornom baletu „Veronika Desinićka“, „Ličkim plesovima“ i „Starim splitskim plesovima“. Irena Matica je iskonska umjetnička duša i ostaje vječna inspiracija umjetnicima Ansambla LADO da svaku koreografiju i pjesmu dovedu do istinskog umjetničkog doživljaja.

Dejan Pilatuš se cijeli svoj plesачki vijek isticao kao nezamjenjiva karika većine Ladovih koreografija. U Ladu je djelovao od 1993. godine, a 2002. ga je solistom proglasio tadašnji umjetnički voditelj Ivan Ivančan mlađi.

Njegova umjetnička pojava, iz koncerta u koncert, odražavala je veliku predanost i posvećenost radu Ansambla. Njegov umjetnički odjek može se najbolje opisati kuloarskom ladovskom izrekom „plesati kao Pilatuš“.

Alen Šušković, plesač pjevač – solist i sadašnji plesni voditelj Ansambla LADO. Njegov prirodni plesni talent, prostorna orijentacija i scensko umijeće, učinili su ga jednim od najistaknutijih solista u povijesti Ansambla LADO. U Ladu je zaposlen od 1. ožujka 1996., a plesač pjevač – solist postao je 2002. godine. Njegova posvećenost folkloru, organizacijske vještine, šarm, ali i neosporan plesачki talent, pozicionirali su ga kao iskusnog mentora mlađim i starijim umjetnicima. Stoga ne čudi da je plesni voditelj već bio od 2016. do 2020. godine, tijekom mandata tadašnjeg umjetničkog voditelja Andrije Ivančana. Iako se 2024. godine oprostio od scenskih izvedbi, Alen Šušković ponovno je izabran za plesnog voditelja, čime nastavlja svoj profesionalni put u Ansamblu LADO.

BOJAN KAVEDŽIJA – UMJETNIK KOJI JE ŽIVIO LADO

Oproštaj od istaknutog prvaka Ansambla LADO
nakon više od tri desetljeća predanog rada

Piše: Ivan Ivančan
Fotografije: Ivan Buvinić

U svakoj prigodi koju dobijem, uvijek s ponosom ističem činjenicu kako po ljepoti, bogatstvu i raznolikosti glazbene i plesne tradicije koju je hrvatski čovjek vjekovima stvarao na svome tlu, predstavljamo svjetski fenomen. Nema sličnog primjera da, na ovako relativno malom prostoru, postoji toliko bogatstvo narodnih pjesama, plesova i plesnih običaja, tradicijskih glazbala i autentičnog narodnog ruha. Stoga nimalo ne čudi da smo, prema broju zaštićenih dobara svjetske nematerijalne baštine, pri samom vrhu UNESCO-ve liste. Iz tog razloga, svi mi koji smo radni ili umjetnički vijek, ili barem njegov dio, proveli u Ladu, možemo biti iznimno ponosni i sretni što smo imali prigodu veliki dio te jedinstvene ljepote predstavljati diljem svijeta i Lijepe Naše, izazivajući nepodijeljeno oduševljenje publike, ali i stručne kritike, koje je naš Ansambl često proglašavao jednim od najboljih u svijetu.

Možda netko ne zna da plesači pjevači i glazbenici Lada u Ansamblu ne „rade“, nego da oni žive LADO, i žive za LADO cijeli svoj umjetnički vijek, ali i odlaskom u mirovinu ostaju Ladovci do posljednjeg otkucaja svog srca. Moram priznati kako nikada nisam upoznao umjetnike kao što su to oni, a zapravo uopće nisu ni svjesni vrhunskih glazbenih i plesnih kvaliteta koje posjeduju (doduše, za to previše niti ne mare), koji od početka svoje karijere pa do samoga kraja ostaju u svojim virtuosnim izvedbama uvijek dječje zaigrani, razigrani, zaneseni i oduševljeni. I onda, nakon tisuća nastupa, koncerata, tonskih i TV snimanja, poslije tri desetljeća turneja i *ladovanja*, vremena koje prođe kao treptaj oka, izlaze i posljednji put pred svjetla reflektora.

Motrim na sceni dragog umjetnika Bojana Kavedžiju na njegovu posljednjem koncertu i sve mi se čini da se izgledom gotovo ništa ne razlikuje od onog visokog, lijepog i ponosnog mladića koji je došao u LADO na audiciju pred Badnjak 1992., iako je od tog dana prošlo više od tri desetljeća. Još je 2002. stekao status solista, a 2011. promoviran je u najviši umjetnički rang

i postao prvak Ansambla LADO. Taj je status zadržao sve do odlaska u mirovinu kada se krajem prošle godine, vidno ganut, ali ponosan, sretan, ispunjen i ostvaren, obljetničkim plesnim koncertima u Hrvatskom narodnom kazalištu i Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, oprostio od Lada i dugogodišnjeg profesionalnog djelovanja. Naš Bojki, kako ga svi od milja oduvijek zovemo, bio je vrstan kolovođa, solist, ali i prvi plesač u brojnim koreografijama, osobito u točkama iz dinarskog i jadranskog, ali i drugih područja gdje se uvijek isticao svojom markantnom pojavom, prirodnim držanjem, besprijeckornom plesnom tehnikom i lijepim stilom.

Krasio ga je impresivan glas (bas) prekrasnog timbra, velike snage i dubine koji je posebno dolazio do izražaja na brojnim vokalnim koncertima Ladova folklornog zbora, ali i u „Vokalistima Lada“. Pjevao je mnoge solo dionice koje su, osim po nastupima, ostale i trajno zabilježene na Ladovim nosačima zvuka kao što su uloga proroka Jeremije u Stipišićevoj „Kalvariji“, zatim sola na programu i CD-u „O, Isuse daj mi suze“ Krunoslava Šokca u napjevima „O, Isuse daj mi suze“, „Jadikovanje proroka Jeremije“ i „O, žalosna Majko, Sveta Divo“, također snimljenima na istoimenom albumu. U „Pjesmama naroda Europe“ Tomislava Uhlika, Bojkija ćemo pamtiti po solima u „Raspragajte hlopci konji“ i „Beim Kronenwirt“, a u projektu „Na zeleni travniki“ Božidara Potočnika, u jačkama „Va voj hiži divojka“ i „Kad sam došal pod oblok“. U Stipišićevu „Ditić rodi se nam“, koji je snimljen na CD „Vokalisti Lada“, pjevao je solo u napjevu „Križu sveti“.

Osim solističkih dionica, Bojan je sudjelovao u mnogim vokalnim duetima, tercetima i manjim sastavima, a u svim smo njegovim izvedbama uvijek mogli osjetiti snagu, uvjerljivost i sigurnost ispevanih tonova, a istodobno prepoznati njegovu toplu i iskrenu ljudsku dušu.

Posebno treba naglasiti da je Bojki uvijek zračio pozitivnom

energijom, ne samo kod svakodnevnog rada u dvorani, već i na brojnim nastupima i često napornim turnejama Ansambla. Znalo se dogoditi da se nad LADO povremeno navuku i tamni oblaci, ali je on uvijek bio svjetionik koji bi svojom vedrinom i optimizmom rastjerao tamu i svima nam donio sunce.

I na kraju, dragi naš Bojki, od srca ti zahvaljujem na svemu tome i živim u nadi da su mladi umjetnici Ansambla prepoznali to tvoje svjetlo, da će ga preuzeti od tebe, dugo ga nositi i odvesti naš dragi LADO u dugu, uspješnu i blistavu budućnost.

NASTUP U SREDIŠNJCICI UJEDINJENIH NARODA

Ansambl LADO u New Yorku predstavio
 nematerijalnu kulturnu baštinu Republike Hrvatske

Piše: Vjekoslav Šago
 Fotografije: Tamy Palma Siva

Ansambl LADO nastupio je na otvaranju izložbe Etnografskog muzeja „Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama“, 21. svibnja u središnjici Ujedinjenih naroda u New Yorku. Izložbu je organizirala Stalna misija Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima u New Yorku.

Program nastupa Ladovih umjetnika Tee Stanišak, Pave Begovca i Stjepana Večkovića u zgradi Ujedinjenih naroda obuhvaćao je Ladove točke tj. djela kojima je predstavljena zaštićena nematerijalna kulturna baština koju je UNESCO uvrstio na svoje liste. Bio je to iznimni kulturni i diplomatski doživljaj. „Ovim putem posebno zahvaljujemo stalnom predstavniku i veleposlaniku Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima Njegovoj Ekscelenciji Ivanu Šimonoviću, te njegovu timu u diplomatskoj misiji, koji su omogućili da se izložba predstavi u UN-u“, rekla je ravnateljica Ansambla LADO Ileana Jurin Bakotić.

Projekt je ostvaren uz financijsku potporu Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Grada Zagreba – Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo te vlastitim sredstvima Ansambla LADO.

Etnografski muzej i Ansambl LADO ovim projektom surađuju s diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u svijetu na kulturnoj promidžbi Republike Hrvatske. Tako je 2023. godine izložba postavljena na Malti i u Australiji, također uz nastupe Ladovih umjetnika. Nakon otvaranja postava u New Yorku, planira se postavljanje izložbe diljem Sjedinjenih Američkih Država i Kanade, također u organizaciji diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Izložbu Etnografskog muzeja i nastup umjetnika Ansambla LADO otvorio je Ivan Šimonović, stalni predstavnik i veleposlanik Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima. (desno) Predstavnici Ansambla LADO s veleposlanikom (str. 61)

OJ SONČECE, SONČECE – NOVA LADOVA PRVAKINJA KRISTINA OPAČIĆ VRUĆINA

63

Priznanje talentu i predanosti

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Petra Slobodnjak

Dugogodišnja solistica Kristina Opačić Vručina postala je nova prvakinja Ansambla LADO. Napredovanje se dogodilo početkom ožujka u godini u kojoj je LADO obilježavao 75 godina umjetničkog djelovanja.

Umjetničko vijeće donijelo je ovu odluku zahvaljujući njezinim iznimnim solističkim vještinama i predanosti. Kao vrsna solistica, posjeduje vrhunsku tehniku i duboko razumijevanje različitih plesnih stilova i vokalnih elemenata. Svojim emotivnim interpretacijama, među kojima se posebno ističu one u „Valpovačkom kolu“, „Krčkom tancu“, „Međimurskoj pisanoj nedelji“ te posebno interpretaciji mladenke u nagrađivanoj koreografiji „Podravski svati“, godinama oduševljava domaću i stranu publiku.

„Počasćena sam, sretna i još više

motivirana da svoj posao obavljam najbolje što mogu“, skromno i samozatajno komentirala je Kristina napredovanje u ovu prestižnu i, za umjetnika Ansambla LADO, odgovornu titulu.

Krunoslav Šokac, donedavni umjetnički voditelj Ansambla LADO, ističe dojmljivost, iznimnu scensku interpretaciju, pouzdanost i iskustvo nove prvakinje, navodeći kako Kristina izvrsno funkcionira i kao dio plesnog ansambla, ali i kao umjetnica koja zahtjevne solističke plesne i vokalne uloge odrađuje besprijekorno. Njezin doprinos Ansamblu LADO je neprocjenjiv.

Talent, emotivne interpretacije u zahtjevnim koreografijama, jednostavnost pri uklapanju u plesni kolektiv i besprijekorno odrađene zahtjevne solističke plesne i vokalne uloge, umjetničkom vodstvu su bile ključne za jednostavan odabir nove prvakinje.

UMJETNČKA NAPREDOVANJA I POJAČANJA U ANSAMBLU LADO

64

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

Ansambl LADO nastavlja rasti i razvijati se, spajajući tradiciju i vrhunsku umjetnost te ostaje neumorni promicatelj hrvatske kulturne baštine potvrđujući svoju trajnu vrijednost na domaćoj i svjetskoj sceni.

U jubilarnoj godini dogodila su se brojna značajna napredovanja i pojačanja unutar ansambla. Dugogodišnja solistica Kristina Opačić Vručina proglašena je novom prvakinom, dok su Helena Štrbac i Alen Šušćević preuzeli uloge plesnih voditelja i stali uz bok novoj umjetničkoj direktorici Zrinki Posavec.

Nekoliko je umjetnika promaknuto u više kategorije. Ana Drobina i Ivana Prokop, koje su do sada bile u kategoriji plesača pjevača srednjih uloga, promovirane su u solističku kategoriju. Filip Lončarić napredovao je iz kategorije plesača pjevača u srednje uloge, dok su glazbenici Mario Hajsok i Mladen Trčak postali glazbenici solisti.

Početkom 2024. godine Ansambl LADO pojačao je svoje redove s dvoje

mladih plesača pjevača, Nikolom Hrbudom i Adrianom Josićem, a neposredno prije svečanih godišnjih koncerata, Ansamblu su se pridružili Klara Jamić, Pavla Maslač i Ivan Šintić.

Orkestar Ansambla LADO također je dobio nova pojačanja. Matej Baneković i Bartol Lakotić pridružili su se glazbenom dijelu Ansambla, donoseći svoje vještine i strast prema tradicijskoj glazbi.

LADO neprestano raste i razvija se, uvijek vodeći računa o očuvanju tradicije i promicanju hrvatske kulturne baštine. S novim talentima, iskusnim umjetnicima i motiviranim voditeljima, nastavlja svoju misiju oduševljavanja domaće i strane publike.

Helena Štrbac

Alen Šušćević

Ana Drobina

Ivana Prokop

Filip Lončarić

Klara Jamić

Pavla Maslač

Nikola Hrbud

Adrian Josić

Ivan Šintić

Mario Hajsok

Mladen Trčak

Matej Baneković

Bartul Lakotić

Marijan Sekula – Mačo (1949. – 2024.)

Piše: Vladimir Kuraja

Fotografija: Privatna fotoarhiva Ive Sekule

Marijan Sekula, svima poznat kao Mačo, rođen je 23. rujna 1949. u Zagrebu, a njegovi korijeni vezani su uz Gračane, naselje smješteno podno Medvednice – planine koju je neizmjereno volio. Posebno mu je bila draga kapelica na njezinu vrhu, posvećena Majci Božjoj od Puta.

Brežuljak Isce obilježio je velik dio njegova života – ondje je smještena Župa sv. Mihovila i društveni dom u kojem je djelovao HSPD Podgorac. Upravo u tom društvu, kojem se pridružio još kao dječak, Mačo je napravio prve plesne korake.

Sedamdesetih godina prošlog stoljeća, dok je Ladom umjetnički ravnao njegov osnivač prof. Zvonimir Ljevaković, zaposlio se u ovom državnom profesionalnom folklornom ansamblu. Marijan je svojim talentom, vještinom i izražajnošću izrastao u iznimnog umjetnika – plesača pjevača. Njegova posvećenost sceni obogaćivala je mnoge koreografije, među kojima se ističu „Vrličko kolo“, „Prigorski plesovi“, „Vlaške igre“, „Osogovka“, „Ladarke“. Njegova predanost i umijeće nadahnjivali su mlađe

generacije, koje su u njemu vidjele uzor i inspiraciju.

Ljubav prema folkloru dijelio je i sa suprugom Ivankom, također Ladovom plesačicom pjevačicom. Njihova djeca Iva i Goran nastavila su obiteljsku tradiciju i danas su ponosni umjetnici Lada.

Uvijek je ostao prisutan u svom Podgorcu, pomažući i vodeći to društvo s mnogo energije, znanja i strasti. Dio svog radnog vijeka je proveo u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog kao inspicijent. Nakon stvaranja neovisne i samostalne Republike Hrvatske obnašao je mnoge odgovorne dužnosti u području protokola i sigurnosti, pokazujući svoju univerzalnost i profesionalnost. Veliki trag ostavio je i obnašajući odgovorne funkcije u Zajednici folklornih amatera Grada Zagreba, a nosilac je i mnogih priznanja i nagrada.

Premинуo je u Zagrebu, 21. listopada 2024., ostavljajući iza sebe neizbrisiv trag u hrvatskoj kulturnoj baštini i srcima svih koji su ga poznavali.

O Marijanu Sekuli nekoliko toplih riječi napisala je i njegova kolegica i prijateljica Mira Tunuković: „Maču ćemo pamtiti s ljubavlju – kao iznimnog plesača, vrsnog umjetnika i dragog prijatelja. Sjećat ću se njegove brzine svladavanja svakog plesa i predanosti Ladu koja je unaprijedila svaki nastup Ansambla. Njegovao je ne samo svoje umijeće, već i srca svojih kolega plesača pjevača, uvijek osiguravajući da se svi osjećamo kao jedna velika obitelj. Iako više nije među nama, njegova predanost životnim ulogama prijatelja, oca, djeda i umjetnika nastavit će živjeti na pozornicama kada god LADO zapleše i zapjeva.“

NAJLJEPŠI LJETNI DAR GRAĐANIMA I POSJETITELJIMA ZAGREBA

Četvrto izdanje popularnog festivala LADO na Mažurancu – tri dana posvećena tradiciji

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Ivan Buvinić

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO organizirao je početkom srpnja četvrto izdanje festivala „LADO na Mažurancu“ u parku na Trgu braće Mažuranić gdje djeluje od svog osnutka 1949. godine. Trodnevni festival, posvećen promicanju tradicijske umjetnosti, i ovoga je puta ponudio bogat program besplatnih kulturnih sadržaja za građane i posjetitelje glavnoga grada.

Svečano otvorenje Festivala održano je 5. srpnja obnovljenim vokalno-instrumentalnim programom „Ladarice i Orkestar“. Sljedeća dva dana publika je imala prigodu uživati u plesnim koncertima Ansambla LADO i nastupima domaćih i međunarodnih izvođača. Među gostima bili su irski vokalni ansambl Ardú, flamenko sastav Naufragio Universal, umjetnici Marco Vargas & Chloé Brulé te Balkan Zoo & Nina Čorić.

Uz glazbene programe, Festival je ponudio i niz radionica, predstava, revija i manjih nastupa. Orkestar Ansambla LADO nastupio je uz reviju narodnih nošnji, dok je Etnografski muzej organizirao radionicu tkanja na okviru i stručno vodstvo kroz izložbu „Intimni prostori svakodnevice“. Posjetitelji su mogli razgledati i Ladovu riznicu narodnih nošnji, sudjelovati u plesnim radionicama za djecu i odrasle, radionici rukotvorina te se upoznati s tradicijskim glazbalima koja glazbenici i danas koriste u Ladovim izvedbama.

Za najmlađe je tijekom dana bio osmišljen kreativni kutak „Mali LADO“, a festival je bogatom gastronomskom ponudom podržala i partnerska manifestacija Caffè de Matoš koja se odvijala paralelno s Ladovim festivalom.

„LADO na Mažurancu“ održan je uz potporu Turističke zajednice grada Zagreba, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Grada Zagreba.

Četvrto izdanje Festivala okupilo je Ansambl LADO, domaće i međunarodne izvođače te ponudilo raznovrsne aktivnosti za djecu i odrasle, uključujući glazbene nastupe, radionice, izložbe s ciljem približavanja tradicijske umjetnosti suvremenom čovjeku.

Raznovrstan festivalski program izazvao je velik interes publike koja se oduševljeno vraćala na Mažuranac tijekom sva tri dana.

SVEČANI KRAJ IZVEDBENE SEZONE

74

Božićnim programom zaključena slavljenička 75.
obljetnica Lada

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Ivan Buvinić, Tomislav Koran,
Fotoklub Kadar SB

AnsambL LADO jubilarnu godinu završio je nizom svečanih božićnih koncerata diljem Hrvatske, donoseći publici blagdansko raspoloženje bogatstvom tradicijskih napjeva. Program, koji je osmislila umjetnička direktorica Zrinka Posavec, obuhvatio je najljepše božićne pjesme iz Dalmacije, sjeverozapadne i istočne Hrvatske, pružajući slušateljima uvid u raznolikost hrvatske glazbene baštine.

Koncertna turneja počela je 15. prosinca u crkvi Presvetog Trojstva u Slavonskom Brodu, nakon čega su uslijedili nastupi u Novskoj, Mariji Gorici i Lipovljanima. Zagrebačka publika imala je prigodu uživati u koncertu 18. prosinca u Župi svetog Nikole biskupa u Stenjevcu. Nažalost, zbog tragedije u Osnovnoj školi u Prečkom, iskreno suosjećajući sa žrtvama i njihovim obiteljima, otkazani su tradicionalni koncerti u zagrebačkoj bazilici svetog Antuna Padovanskog i varaždinskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo.

Ovogodišnji program uključivao je božićne kolende i napjeve iz Dalmacije te pjesme iz Prekmurja, Međimurja i Gradišća. Posebno dirljiv bio je posljednji blok, posvećen najpoznatijim tradicijskim božićnim pjesmama u obradama renomiranih skladatelja poput Dražena Kurilovčana, Božidara Potočnika i Tomislava Uhljaka. Dirigentsku palicu preuzeli su Joško Čaleta i Jurica Petar Petrač, vodeći AnsambL kroz ovaj molitveni i radosni glazbeni put.

Izvođenje božićnih koncerata Ansambla LADO tradicija je započeta 1990. godine u sklopu projekta „Crkvena godina u hrvatskom pučkom kazivanju“. Ovi koncerti postali su prepoznatljivi dio repertoara Ansambla i omiljeni blagdanski običaj brojnim slušateljima.

AL'SA U ZEMLJI ČUDESA

76

Veseli LADO i ovoga je puta obilovao internim pošalicama umjetnika

Piše: Anita Huđek
Fotografije: Dominik Vujičić

Svima je dobro poznato kako je naš LADO prava zemlja čude-
sa, a za Božić se u toj zemlji izgubila jedna djevojčica po imenu
Alisa ili Al'sa, jedna iz Njemačke (Klara Jamić), druga na stu-
dentskom ugovoru (Klara Slatinac). Koja je prava, a koja kriva,
baš je to jedna zapetljana priča. No, stigla je u pravi tren kako bi
pomogla riješiti svađu oko krune između sestara Crvene Kra-
ljice (Adrian Josić) i Bijele Kraljice (Nikola Hrbud).

Boje crvene strane žestoko su branili crveni vojnici „Asići“
(Bartul Lakotić i Matej Baneković) pod vodstvom Maestra
Herca (Jurica Petar Petrač), a ponekad su im pomagali, ali i
odmagali podanici (Kristina Opačić Vručina i Dario Vrbaslija).

Našu Al'su su kroz Zemlju čudesa pratili Bijeli Zec (Lucija Le-
nardić), blizanci Bim i Bum (Tea Stanišak i Magdalena Cvi-
tan), a nakon lude čajanke, članovi vesele družine postali su
i Ožujsko Zec (Mia Franceković), Puh (Pavla Maslač) i Ludi
Klobučar (Anita Huđek). Kada se Al'sa izgubila, tu je usko-
čila u pomoć Češerska Mačka (Ivan Šintić), a kada je trebalo

dodatno pojasniti stvari ili ih dobro dodatno zakomplicirati,
glavnu je ulogu preuzeo veliki Absalom, boemska gusjenica
(Dorian Rupčić).

Na kraju čudesne priče još se jednom pokazalo da treba izabrati
dobro i da ljubav sve nadilazi pa je tako Al'sa kao prvak dobre
Bijele Kraljice pobijedila zlo čudovište Krunodraka (Fin Hrva-
ćanin i Lovro Vešliga), prvaka Crvene Kraljice i našom su Ze-
mljom čudesa ponovno zavladaće sreća i sloga.

Naravno, to je odmah prepoznao i osjetio i Djed Božićnjak (Jo-
sip Križanić), koji je nakon predstave preuzeo glavnu ulogu i
svu dječicu obradovao darovima i slatkišima. Veliko hvala sva-
kako ide i našim tehničarima-ninjama (Karlo Trtanj i Stjepan
Tisanić) i trojcu iz garderobe (Jasna Dročić, Miljenka Lendel
i Blaženka Breko). I na kraju, kao i svaki put, svaka sličnost sa
stvarnim osobama i događajima je posve namjerna i s porukom
– Vidimo se i sljedeće godine.

LADO presents

DVALICA

28. – 29. 6. 2025.

z/k/m Zagreb

by TerryandTheCuz

LADO

terryandthecuz

z/k/m/

Marin Piletić

ministar rada, mirovinskoga sustava,
obitelji i socijalne politike

Pokušavam se sjetiti prvog susreta s Lado. I ne uspijevam. Kao da je oduvijek i uvijek. Dočekati Božić, a ne poslušati koncert s tradicionalnim i onim manje poznatim, a krajnje zaraznim pjesmama u izvedbi Ansambla LADO, izazvalo bi osjećaj nepotpunosti u našoj obitelji. „Nevijska kolenda“ se u našoj kući počinje slušati već početkom adventa, a prestaje poprilično poslije božićnog i novogodišnjeg vremena.

LADO je uvijek bio dio naših priprava za velike blagdane. Dugi niz godina slušali smo ga uoči Božića. Pa smo ga se poželjeli i tijekom Lukova, Dana grada, a više ne možemo ni bez korizmenog koncerta. I tako se stvorila povezanost koju je teško riječima opisati. Lakše je uz LADO zapjevati. Ovog Božića nam je omiljena izvedba bila „Betlehem, Betlehem“. Do te mjere da sam tražio tekst te hrvatske gradišćanske pjesme i koristio njezine stihove u božićnim čestitkama.

LADO u svojim nastupima ne nudi samo tradiciju, folklor, običaje. Nudi emociju i svježinu izvedbe svaki put. Legenda kaže da publika često tu emociju prepozna i vrati je natrag izvođačima. Osobno bih dodao da i nije riječ o legendi, nego o pravilu u susretima Lada i publike. I tko to ne bi volio?

Laura Martin del Campo Steta

počasna konzulica Republike
Hrvatske u Meksiku

Već 20 godina u Meksiku smo čekali priliku kako bismo svjedočili koncertima Ansambla LADO. Ove godine naša je mala hrvatska zajednica napokon imala prigodu biti u publici te je ostvarila svoj dugogodišnji san.

Počašćeni smo što smo zajedno proslavili Ladovu 75. godišnjicu u Ciudad de México i što smo uživali u skladnim glasovima, snazi i vitalnosti te u majstorski izvedenim koreografijama. Impresivno je prisustvovati izvedbama umjetnika

koji istodobno plešu i pjevaju, uživajući u onome što rade. Takva ljubav i strast prema Hrvatskoj, koju svaki Ladov umjetnik prenosi svojim emocijama i osmijehom, na nas u publici djeluje gotovo zarazno. Meksička publika je LADO ispratila ovacijama, tražeći još plesa i pjesme. LADO je održao dirljive, raznobojne i nezaboravno lijepe koncerte na kojima je pokazao bogato izvezeno i pažljivo očuvane narodne nošnje te u svijet prenio blistavu hrvatsku kulturu. Svaka od Ladovih narodnih nošnji priča priču o mjestu i zajednici, a predstavlja jedinstvene događaje hrvatskog naroda u određenom povijesnom razdoblju jer LADO jest Hrvatska. Za Hrvate u dijaspori, poput mene, Hrvatska simbolizira našu prošlost i baštinu, naše korijene, zemlju naših predaka i prije svega, veliki dio naših srca. Živio LADO, čiji nam divni umjetnici svakim novim nastupom donose živi doživljaj Hrvatske.

Goranka Perc

dopredsjednica Udruge žena oboljelih i liječenih od raka Nismo same

U ime Udruge žena oboljelih i liječenih od raka „Nismo same“, želim vam od srca zahvaliti na tome što ste tijekom protekle godine mislili na nas – ne samo kao umjetnici koji neumorno čuvaju i promoviraju ljepotu hrvatske kulturne baštine, već i kao glasnici nade i snage u trenucima kada je ona najpotrebnija.

Vaš jubilarni koncert, kojem smo imale čast prisustvovati, za naše članice koje se hrabro bore s dijagnozom raka, bio je iznimno emotivan doživljaj. Vaša glazba i ples donose prijeko potrebnu radost, trenutke olakšanja i osjećaj da nismo same. Svaka vaša izvedba vratila nam je osmijeh na lice i podsjetila nas na ljepotu života.

Vi ste dokaz da umjetnost ima čudesnu moć. Ona briše granice, liječi dušu i spaja ljude. Svojim ste nam nastupom dali životnu snagu i nadu. Vaša energija i toplina dotaknule su naša srca i pobudile osjećaj pripadnosti zajednici koja nas

podržava i razumije. Hvala vam na tome što činite svijet ljepšim i humanijim mjestom. Želimo vam još mnogo uspjeha i radosti u godinama koje dolaze.

Goran Čižmešija

modni fotograf, dizajner i stilist

Moja ljubav prema Ladu počela je još dok sam bio dijete, 80-ih godina, kada još nisam znao da se ta ljubav zove LADO. Za to je djelomično zaslužna legendarna Teta Liza, koja je iz mog rodnog sela, Donje Dubrave u Međimurju. Sjećam se da sam prisustvovao priredbi u Donjoj Dubravi i da me je oduševila njezina izvedba narodne pjesme „Dok sam snočka išla dimo“. Danima sam doma prepričavao koliko me se to dojmilo i da bih volio imati riječi te pjesme, a kako tad još nije bilo interneta, nisam ih imao kako nabaviti. Moja baka, koja je išla u razred s Tetom Lizom, zamolila ju je poslije da mi napiše te stihove jer sam tada iz hobija pjevao na školskim i crkvenim priredbama. Prvi susret s Ladom došao je nekoliko godina poslije, zahvaljujući

bubnjaru Marku, ondašnjoj verziji „seoskog interneta“, koji je svake subote bubnjao na križanjima čitajući lokalne vijesti. Jedna od njih bila je da u dvorani osnovne škole u Donjoj Dubravi nastupa Ansambl LADO. Tada sam to krivo razumio i čuo da nastupa „Vlado“ pa sam pitao ljude oko sebe o čemu je riječ. Oni su mi rekli da je LADO najbolji hrvatski folklorni ansambl.

Dvadesetak godina poslije, kada sam radio kao modni dizajner, volontirao sam na Smotri međimurskog folkloru u Donjoj Dubravi, za čije sam potrebe dizajnirao pozornicu koja je mnogima ostala u lijepom sjećanju. Danas, kao fotograf koji snima naslovnice modnih časopisa i poznate osobe u Parizu, Londonu i New Yorku, sve više cijenim svoje podrijetlo i tradiciju, a uz to se uvijek direktno ili indirektno provlači LADO. Često dok obrađujem fotografije pustim glazbenu pozadinu s nekog Ladova nastupa. S obzirom na to odakle dolazim, najdraži su mi albumi „Niz Muru i Dravu“ i album „Teta Liza i LADO“. Kad god imam priliku, posjetim nastupe Ansambla LADO i divim se tom audio-vizualnom savršenstvu i skladu i tome kako se Ladovi umjetnici iz minute u minutu prilagođavaju različitim dijalektima, napjevima i zahtjevnim koreografijama. Suza mi kane od ponosa što imamo takvu ljepotu i različitost folkloru i narodnih nošnji, divan Ansambl i umjetnike koji tu tradiciju s ljubavlju i maksimalnom posvećenošću predstavljaju u Hrvatskoj i svijetu.

LADO

LADO
CROATIA

BIOVITALIS I LADO: SINERGIJA PRIRODE I PROFESIONALIZMA

Nova sponzorska suradnja

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Robert Gašpert

Pred novu koncertnu sezonu Ansambl LADO počeo je suradnju s tvrtkom Biovitalis kako bi pomogli umjetnicima u pripremi i oporavku tijekom zahtjevne plesne sezone.

Visokokvalitetni prirodni proizvodi za ljepotu i zdravlje, predstavljeni su u sklopu Biovitalis Launch Eventa u plesnoj dvorani Ansambla LADO, gdje su predstavnici tvrtke Ivana Zagorec Kolednjak i Stjepan Kolednjak predstavili kompaniju, vrste i namjenu proizvoda, kao i temeljnu misiju Biovitalisa.

Sve proizvode koje koriste umjetnici Ansambla LADO odabrao je stručni tim s ciljem prevencije ozljeda i poboljšanja kondicije. „Biovitalis proizvodi svakom plesaču uvelike olakšavaju trenažni proces, bilo da je riječ o akutnom stanju pojedine ozljede ili o potpori, odnosno, svojevrsnoj pripremi za trenažno-plesni proces. Također, suplementi prehrani iz sportske linije Biovitalisa omogućavaju plesačima ostvarivanje boljih performansi, rezultata i brži oporavak između plesnih proba“, rekla je Tamara Despot, kondicijska trenerica Ansambla LADO.

Suradnja, pokrenuta na zadovoljstvo obiju organizacija, ima cilj istaknuti koliko su važni planiranje i adekvatna njega profesionalnih umjetnika, budući da su nastupi Ansambla LADO, bez obzira na tip izvedbe, izazovni i fizički izrazito zahtjevni. Suradnja Biovitalisa i Lada tu je kako bi im se taj proces barem malo olakšao kroz sinergiju prirode i profesionalizma.

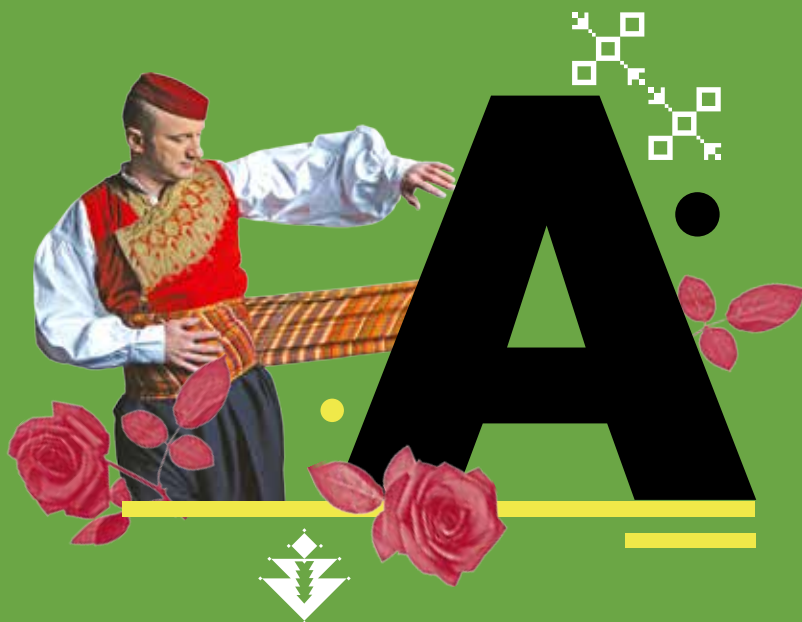
Umjetnici Ansambla LADO su, koristeći i recenzirajući odabrane gelove, balzame i ulja Biovitalisa, postali ambasadori ovog brenda.

POPIŠ SVIH NASTUPA 2024.

84

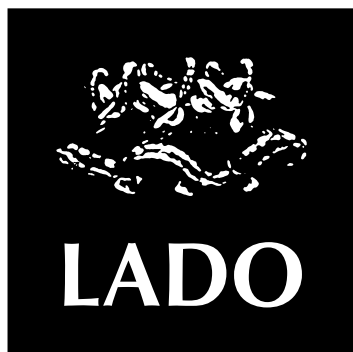
- 1. ožujka 2024. „Školski sat s Ladom“ – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 6. ožujka 2024. „Školski sat s Ladom“ – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 8. ožujka 2024. „Ladov korak za Korak u život“, Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Zagreb
- 16. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Marija Bistrica
- 17. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Slavonski Brod
- 18. ožujka 2024. „Školski sat s Ladom – Glazbena baština“, Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 19. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Mostar, Bosna i Hercegovina
- 20. ožujka 2024. „Školski sat s Ladom – Glazbena baština“, Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 20. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Metković
- 21. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Otočac
- 22. ožujka 2024. „Školski sat s Ladom – Glazbena baština“, Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 22. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, crkva svetog Marka, Zagreb
- 23. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Novska
- 24. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Lipik
- 25. ožujka 2024. „O, Isuse daj mi suze“, korizmeni koncert Ansambla LADO, Zagreb – Brestje
- 12. travnja 2024. „Divojka se suncem razgovara“, kraći nastup Ansambla LADO, Etnografski muzej, Zagreb
- 16. travnja 2024. nastup na 25. međunarodnom sajmu gospodarstva u Mostaru, Mostar, Bosna i Hercegovina
- 29. travnja 2024. Svjetski dan plesa – dan otvorenih vrata u Ladu, Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 3. svibnja 2024. „Školski sat s Ladom“ – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 11. svibnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Garešnica
- 13. svibnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Veliko Trojstvo
- 18. svibnja 2024. „DIPTIH“, kolaborativni koncert Ansambla LADO i AFS France Marolt, Cankarjev dom, Ljubljana, Slovenija
- 19. svibnja 2024. „DIPTIH“, kolaborativni koncert Ansambla LADO i AFS France Marolt, Cankarjev dom, Ljubljana, Slovenija
- 21. svibnja 2024. nastup solista Ansambla LADO u središnjici Ujedinjenih naroda povodom otvaranja izložbe Etnografskog muzeja „Hrvatska nematerijalna baština na UNESCO-ovim listama“, New York, Sjedinjene Američke Države
- 23. svibnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Marija Gorica
- 26. svibnja 2024. „Školski sat s Ladom“ u sklopu manifestacije „Glazbeni piknik“, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- 27. svibnja 2024. „LADO by Večernji“, plesni koncert Ansambla LADO u organizaciji medijskog partnera Večernjeg lista, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- 29. svibnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Virovitica
- 4. lipnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Petrinja
- 5. lipnja 2024. „Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO“, Koprivnica
- 6. lipnja 2024. „Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO“, Novska
- 7. lipnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Orašje, Bosna i Hercegovina
- 8. lipnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Tuzla, Bosna i Hercegovina
- 14. lipnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Novalja

- 16. lipnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Nin
- 21. lipnja 2024. „Ladarice i Orkestar“, vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO povodom Svjetskog dana glazbe, Muzej grada Zagreba, Zagreb
- 27. lipnja 2024. „Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO“, nastup u sklopu Jazzica Festivala, Bjelovar
- 5. srpnja 2024. „Ladarice i Orkestar“, vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO u sklopu festivala „LADO na Mažurancu“, Zagreb
- 6. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“ u sklopu festivala „LADO na Mažurancu“, Zagreb
- 7. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“ u sklopu festivala „LADO na Mažurancu“, Zagreb
- 10. srpnja 2024. „Ladarice i Orkestar“, vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO, Blato na Korčuli
- 12. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Hvar
- 17. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Ptuj, Slovenija
- 20. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Zagvozd
- 21. srpnja 2024. „Ladarice i Orkestar“, vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO, Split
- 22. srpnja 2024. „Ladarice i Orkestar“, vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO, Sinj
- 25. srpnja 2024. „LADO – Plesni koncert“, Dubrovnik
- 3. listopada 2024. LADO – manji nastup na promociji pjesničke zbirke haiku poezije Ivana Ivančana, Etnografski muzej, Zagreb
- 10. listopada 2024. „LADO – Plesni koncert“, Festival Cultura UNAM, Ciudad de México, Meksiko
- 11. listopada 2024. LADO – vokalno-instrumentalni koncert, Festival Cultura UNAM, Ciudad de México, Meksiko
- 14. listopada 2024. „LADO – Plesni koncert“, 52. Cervantino festival, Guanajuato, Meksiko
- 5. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
- 7. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
- 15. studenoga 2024. Koncert povodom 60. rođendana Joška Čalete, Zagreb
- 16. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Općina Donja Dubrava
- 19. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- 24. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci
- 26. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Lipik
- 30. studenoga 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Koncertna dvorana Franjo Krežma, Osijek
- 2. prosinca 2024. „LADO 75“ – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu
- 15. prosinca 2024. „LADO – Božićni koncert“, Slavonski Brod
- 16. prosinca 2024. „LADO – Božićni koncert“, Novska
- 17. prosinca 2024. „LADO – Božićni koncert“, Marija Gorica
- 18. prosinca 2024. „LADO – Božićni koncert“, Župa sv. Nikole biskupa, Zagreb
- 19. prosinca 2024. „LADO – Božićni koncert“, Lipovljani

LADO *na Mažurancu* 4. – 6. srpnja 2025.

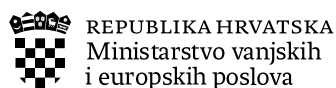

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
*Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media*

**HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA**

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo vanjskih
i europskih poslova

Škola za klasični balet
ZAGREB, ILIRSKI TRG 9

Središnji državni ured za Hrvate
izvan Republike Hrvatske

KONČAR

UniCredit Group

